

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění
Praha 2013

Markéta Hrnčířová: Proměny reflexe krajiny: práce ateliéru konceptuální tvorby Miloše Šejna v letech 1990–2000

Diplomová práce

Posudek školitelky

Markétu Hrnčířovou zajímá problematika experimentální reflexe krajiny v českém umění už delší dobu. Věnovala se jí už ve své bakalářské práci zaměřené na dílo Václava Ciglera, a už tehdy v centru její práce stály vedle umělcových volných skleněných objektů rovněž jeho progresivní landartové projekty a úvahy o krajinotvorbě. Mohla proto nyní ve své diplomové práci navázat na už otevřené téma, které ovšem generačně posunula.

Do určité míry navíc tentokrát pracovala na dvou tématických liniích, z nichž každá by se v zásadě mohla stát samostatnou diplomovou prací. V první části se totiž Hrnčířová ve třech kapitolách věnuje v širokých souvislostech konceptuální reflexi krajiny, definuje pojem land-artu, srovnává postupy a podmínky amerického, resp. západoevropského land-artu s českým zemním uměním, a probírá způsoby reflexe krajiny v českém umění 60.–80.let. Zde vymezuje dvanáct základních postupů, kterými čeští umělci toto téma řešili. Podává tak jeho velmi obsáhlou bilanci, ta jí je ale teprve přípravnou částí pro druhou část diplomové práce zaměřenou na devadesátá léta, kdy došlo k proměně reflexe krajiny v souvislosti s novými tématy, masivním vstupem nových médií, a v neposlední řadě v souvislosti s působením Miloše Šejna v ateliéru konceptuální tvorby na AVU v Praze. Záměrem Hrnčířové bylo na vybraných projektech výrazných individualit autorů, kteří vystudovali u Šejna v průběhu devadesátých let, ukázat, jakými směry se tyto nové tendence v reflexi krajiny v českém umění devadesátých let projeví. Ve dvou případech se zaměřila na diplomové práce vzniklé v průběhu devadesátých let (Hanzlíková, Müller), v případě Janička Proška vybrala projekty pozdější (2005 a 2006). Vzhledem k názvu práce by bylo třeba jasněji zdůvodnit tuto volbu, neboť za dlouhá léta Šejnova působení prošlo jeho ateliérem daleko více mladých autorů. Zájem Hrnčířové o takové projekty, které směřují ke komplexnímu vnímání krajiny, hodnotím velmi pozitivně. Autorka tak navazuje na přístup Jiřího Zemánka anebo Václava Cílka, kteří v našem prostředí asi nejintenzivněji rozšiřují naše pole vnímání krajiny jako zásadní hodnoty. Účelně využívá rozsáhlou literaturu jak při práci s historickým materiálem, tak při současném diskurzu týkajícím se tématu, a účelně pracuje i s informacemi, získanými přímo od autorů. Větší pozornost by si zasloužil ekologický projekt Peninsula Europe manželů Harrisonových, který, jak autorka uvádí, ovlivnil i studenty Šejnova ateliéru.

Práce Markéty Hrnčířové sice trpí určitou formátovou disproporcí mezi první a druhou částí, je ale dobře strukturována, organicky propojuje výtvarná, teoretická, sociologická a filozofická hlediska a je napsána kultivovaným jazykem. Bylo by jen dobré provést ještě jednu jazykovou korekturu.

Přes drobné výhrady ale práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Doc. PhDr. Marie Klimešová Ph.D.

V Praze, 2. února 2013